

STARPKULTŪRU MISIJAS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Jāņa 4:4-30; Mat. 8:5-13; Marka 5:1-20; Mat. 15:21-28; Lūk. 17:-11-19; Jāņa 12:20-32.

ATMIŅAS PANTS:

“Redzi, mans kalps, ko es esmu izredzējis, mans mīļotais, uz ko man labs prāts; es likšu uz viņu savu Garu, un viņš pasludinās pagāniem tiesu.”
(Mat. 12:18)

Interesanti, ka Jēzus tik daudz Savas dzīves agrīnos gadus pavadīja Galilejā, kas bija zināma kā “citu tautu Galileja” (Mat. 4:15), bez šaubām, nejudiskās ietekmes dēļ. Šajā reģionā, Nācāretē, Jēzus pavadīja lielāko daļu Savas dzīves, pirms Viņš sāka publisko kalpošanu. Sava izvietojuma dēļ Nācārete bija tuvu galvenajiem ceļiem, pa kuriem pārvietojās romiešu armijas vienības, kā arī tirgotāju karavānas. Tas nozīmē, ka Jēzus ir bijis kontaktā ar citu tautu pārstāvjiem visus Savas dzīves agrīnos gadus (nemaz nerunājot par Ēģiptē pavadīto laiku).

Pēc tam, kad Viņš bija atstumts Nācāretē (sk. Lūk. 4:16-31), Jēzus centrēja Savu kalpošanu uz kosmopolītisko Galilejas pilsētu Kapernaumu. Šie kontakti ar pagāniem un viņu pasauli būtiski ietekmēja Viņa kalpošanu un mācību. Pat ja arī Viņš pievērsās Israēlam, Viņa rūpe bija plašāka pasaule. Vairāk nekā trīs kalpošanas gadu laikā starp kristībām un debesbraukšanu, vismaz sešos gadījumos Jēzum bija tiešs kontakts ar citu tautu cilvēkiem. Šajā nedēļā mēs aplūkosim, kas evaņģēlijos rakstīts par šiem gadījumiem.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 22. augustā!

Samariete

Jēzus laikā senais Israēls bija sadalīts trīs provincēs: Galileja, Samarija un Jūdeja. Samarieši pielūdza Israēla Dievu un arī pagānu dievus, kas bija ievesti no svešām zemēm. Samarija apustuļiem bija ideāla kā sākotnējais misijas lauks, jo tas ģeogrāfiski bija tuvu Israēlam.

Izlasi Jāņa 4:4-30! Ko mēs varam mācīties no šī stāsta par to, kā Jēzus liecināja tiem, kas nebija jūdi? Kā Jēzus pārkāpa tradīciju robežas, lai aizsniegtu šo sievieti? _____

Samariete bija vērīga, viņa labi pārzināja savas tautas vēsturi un uzdeva inteligēntus jautājumus. Tomēr Jēzus izvēlējās no viņas jautājumiem un apgalvojumiem to, kas sievietei garīgā ziņā nāktu par labu. Vienīgais punkts, kurā Jēzus izmainīja sarunu, bija tad, kad Viņš teica, lai viņa atved savu vīru, labi zinādamas, ka viņa nav precējusies, bet ir bijusi kopā ar vairākiem vīriešiem. Protams, lūdzot to darīt, Viņš atvēra Sev ceļu, lai varētu viņu aizsniegt, kaut arī viņa jutās neērti. Neskatoties uz to, ar šādu rīcību Viņš varēja liecināt viņai spēcīgā veidā.

Mums arī nevajadzētu palaist garām to, kas notika Jāņa 4:27. Mācekļi bija pārsteigti, jo Jēzus sarunājās ar šo svešo sievieti. Jēzus pārkāpa vairākus jūdu ieradumus: pirmkārt, viņš lūdza samarietei dot Viņam dzert; otrkārt, Viņš bija vienatnē ar viņu. Israēlā vīrieti nedrīkstēja redzēt vienatnē ar sievieti, ja viņa nebija precējusies. Jēzus sekoja jūdu ieradumiem, esot Israēlā. Bet Samarija bija ārpus jūdu teritorijas un tajā nevaldīja jūdu tradīcijas, lai gan, kā mēs esam redzējuši citur, Jēzus nodalīja cilvēku izveidotas tradīcijas no Dieva pavēlēm un priekšrakstiem.

*Cik tālu tu esi gatavs iziet no savas "komforta zonas", lai kalpotu citiem?
Cik tālu tev vajadzētu iziet?* _____

Romiešu virsnieks

Izlasi Mat.85-13 (sk. arī Lūk. 7:1-10)! Ko šis stāsts māca mums par to, kā pat vislielākās kultūras atšķirības var tikt pārkāptas evaņģēlija dēļ? _____

Kapernaumā romiešu centurions (100 cilvēku vadonis) meklēja Jēzu. Jūdiem nepatika romiešu armija, kas viņus bija okupējusi, un daudzi romieši ienīda jūdus. Neņemot vērā šīs milzīgās kultūras un politiskās atšķirības, mēs varam redzēt ciešas attiecības starp šo romieti un jūdiem.

Lūkas evaņģēlijā ir teikts, ka virsnieks devās pie "jūdu vecajiem" (Lūk. 7:3) un lūdza viņiem atvest Jēzu. Pārsteidzoši ir tas, ka viņi tieši to darīja, lūdzot Jēzu nākt dziedināt virsnieka kalpu. Kas bija šie vecaji? Pantā tas nav pateikts, bet šķiet, ka viņi bija saistīti ar Jēzu citādi nekā pārējie vadītāji.

Virsnieks acīmredzot bija ticības vīrs. Viņa vārdi Jēzum, "dod tikai pavēli, un mans kalps būs dziedināts" (Mat. 8:8), bija neticama liecība viņa ticībai. Virsnieks "negaidīja, kad ieraudzīs, vai jūdi paši pieņem To, kas apgalvo esam viņu Mesija. Kad "gaisma, kas nāca pasaulē un spīd visiem cilvēkiem," (Jāņa 1:9) nāca pār viņu, viņš, lai gan atradās tālu prom, ieraudzīja Dieva Dēla godību." (E. Vaita "Laikmetu ilgas" 317. lpp.)

Virsnieks saprata un cienīja jūdu reliģisko jūtīgumu. Viņš zināja, ka saskaņā ar likumu jūdiem nebija atļauts ieiet pagānu mājā. Tāpēc viņš lūdza, lai Jēzus kalpo no attāluma. Kalps tika dziedināts. Pagānu virsnieka ticība tika atalgota. Jēzus norādīja, ka virsnieks bija prototips lielajai dienai, kad ļaudis no visas pasaules Mesijas mielastā pievienosies jūdu sentēviem.

Lai arī ko varētu paņemt no šiem dziedināšanas ziņojumiem, mēs varam redzēt, ka lielas kultūras atšķirības nespēja sadalīt jūdus un šo romieti. Kādas mācības mēs varam paņemt no tā par to, kā mums ir jāmācās pārvarēt visas kultūras atšķirības, kādas vien iespējams (ar tīru sirdsapziņu), lai aizsniegtu citus? _____

Dēmonu izdzīšana

Izlasi Marka 5:1-20 un Mat. 15:21-28! Kā šie stāsti palīdz mums saprast Jēzus izturēšanos pret tiem, kas nebija jūdi? Kā saprast Jēzus vārdus kānaānietei? Kādu mācību vajadzētu uztvert mācekļiem, redzot Jēzu kalpojām tiem, kas nebija daļa no derības ļaudīm? _____

Gerasas apgabals atradās Galilejas jūras austrumu krastā. Tas bija reģions, ko kādreiz bija pārvaldījuši grieķi, bet tagad tas bija kļuvis par romiešu Jūdejas provinci. Vīrs no Gerasas neapšaubāmi bija apsēsts, un viņa apsēstība atklājās šausmīgos veidos. Viņam patiešām bija nepieciešama dievišķa palīdzība, ko viņš arī saņēma.

To, ka atbrīvošana notika pagānu teritorijā, apstiprina cūku klātbūtne. Interesanti atzīmēt, kāda bija reakcija uz šo ekonomisko zaudējumu, kad cūkas noslīka. Pilsētas iedzīvotāji lūdza Jēzu aiziet no viņu teritorijas. Jēzus savukārt lika dziedinātajam vīram palikt. Viņam bija jāliecina savai tautai par Jēzu. Nav šaubu, ka viņa izmainītā dzīve, pat vairāk nekā viņa vārdi, bija spēcīga liecība.

Vēl vienā gadījumā sidoniešu meiteni "dēmons briesmīgi mocīja" (Mat. 15:22). Viņas māte, kānaāniete, ilustrēja šī reģiona kultūru saplūdumu. Viņas kānaāniešu senči tika izraidīti no savas zemes, kad Israēls iemantoja to Jozuas vadībā. Šeit mēs atkal redzam, ka Jēzus aizsniedz tos, kas nepiederēja Israēlam.

Runājot ar viņu, Jēzus lietoja skarbu valodu, pielīdzinot viņas tautu suņiem, bet tas pārbaudīja viņas ticību un parādīja viņas pazemīgo labprātību, lai iegūtu vajadzīgo palīdzību.

"Jēzus ir apmierināts. Viņš ir pārbaudījis šīs sievietes ticību. Ar savu izturēšanos Viņš ir parādījis, ka tā, kuru uzskatīja par šķirtu no Israēla, nav vairs svešiniece, bet tāds pats Dieva bērns, un kā bērnam tai ir tiesības uz Tēva dāvanām. Tādēļ Kristus izpilda viņas lūgumu un pabeidz mācekļiem domāto pamācību." (E. Vaita "Laikmetu ilgas" 401. lpp.)

Mācība bija tāda, ka, pretēji viņu izpratnei, evaņģēlija darbs ir domāts ne tikai jūdiem, bet ir jāiet arī pie citām tautām.

Desmit spītālīgie

Izlasi Lūk. 17:11-19! Kādas mācības mums šeit atklātas, neņemot vērā mūsu tautību vai izcelsmi? _____

Vispirms ievēro, ka visi nelaimīgie vīri pazina Jēzu. Viņi lietoja gan Viņa vārdu, gan titulu, lūdzot Viņa iejaukšanos. Pārsteidzošs ir arī tas, ka viņi netika šķīstīti nekavējoties. Viņiem vienkārši lika iet un rādīties priesteriem, kā rakstīts 3. Moz. 14:2. Fakts, ka viņi vienkārši pagriezās un aizgāja, parāda, ka viņi ticēja Viņa dziedinošajam spēkam.

Tomēr tikai samarietis izteica atzinību tam, ko Jēzus bija darījis. Deviņi pārējie neaizmirsā aiziet pie priesteriem, bet viņi nepateica paldies savam Ārstam. Samarietis, kā pantā teikts, atgriezās pat pirms viņš bija bijis pie priesteriem. Lai gan pants nesaka, ka pārējie deviņi bija jūdi, ņemot vērā vietu, tas tā varētu būt. Bez tam fakts, ka Lūka īpaši nosauca viņu par samarieti un Jēzus par "cittautieti" (Lūk. 17:18), atklāj, ka pārējie deviņi patiešām bija jūdi. Lai gan jūdi neielaidās darījumos ar samariešiem, slimības dēļ barjeras tika pārkāptas. Kopīga neveiksme un traģēdija, ko Alberts Šveicers apzīmēja kā "sadraudzība ciešanās", bija salauzusi etnisko sienu. Kopīgā vajadzība pēc šķīstīšanas, dziedināšanas un glābšanas bija viņus kopīgi aizvedusi pie Jēzus.

Neskatoties uz to, samarieši un citi svešinieki nebija tiešais Jēzus kalpošanas mērķis: "Es neesmu sūtīts ne pie viena cita kā vienīgi pie Israēla nama pazudušajām avīm." (Mat. 15:24) Viņa plāns bija vispirms izveidot spēcīgu misijas bāzi starp jūdiem. Tomēr caur kalpošanu Viņš apliecināja Saviem sekotājiem, ka evaņģēlijam vajadzētu iet pa visu pasauli. Lai gan tas kļuva skaidrs tikai pēc Viņa augšāmcelšanās, pat pirms tam Jēzus darīja lietas, kurām bija jāatver mācekļu prāti domai, ka pasaules misijai ir jāklūst par viņu galveno uzdevumu.

Lai gan šie cilvēki parādīja ticību, tikai viens atgriezās un pateicās Kungam par to, ko bija saņēmis. Ko tas stāsta mums par to, kāpēc slava un pateicība ir tik svarīga ticībai? Par ko tev ir jāpasakās? Padomā, cik daudz laimīgāks tu būtu, ja pastāvīgi turētu tās acu priekšā! Vai var būt kaut kas vēl labāks par pateicību Dievam? _____

Grieķi un Jēzus

"Starp tiem, kas bija atnākuši uz svētkiem, lai pielūgtu Dievu, bija arī kādi grieķi. Tie nāca pie Filipa, kas bija no Bētsaīdas Galilejā, un lūdza viņu: "Kungs, mēs gribam redzēt Jēzu!" Filips nāca un pateica to Andrejam, un Andrejs un Filips pateica Jēzum. Bet Jēzus tiem atbildēja: "Ir pienākusi stunda, kurā Cilvēka Dēls tiks pagodināts."" (Jāņa 12:20-23) Kā šis gadījums palīdz mums saprast visu cilvēku sirds saucienu pēc glābšanas, cerības, kā arī pēc atbildēm, kas ir atrodamas tikai Jēzū?_____

Iespējams, ka šie grieķi bija pievērsti jūdaismam, jo viņiem bija atļauts ieiet tempļa zonā, vismaz līdz pagānu pagalmam. Komentētāji raksta, ka grieķi devās pie Filipa, kas, lai gan bija jūds, bija ar grieķu vārdu, kas varēja viņiem būt piesaistoši. Tādējādi, lai gan kristiešu darbu var darīt svešzemju misionāri, kam ir kultūras izjūta un līdzjūtīga sapratne pret cilvēkiem, ko viņi grib mantot Kristum, visefektīvāko darbu var padarīt tie cilvēki, kuru izcelsme ir tāda pati kā mērķgrupai.

Grieķi ieradās tikai dažas dienas pirms Jēzus krustā sišanas. Viņi, bez šaubām, bija pārsteigti, dzirdot Viņa vārdus par Savām ciešanām, nāvi un galējo uzvaru. (Arī viņiem balss no debesīm lika par kaut ko padomāt.) Jēzus droši vien saņēma iedrošinājumu, redzot viņu ilgas "redzēt" Viņu. Viņu nākšana norādīja uz sākumu pasaules evaņģelizācijai. To paredzēja pat farizeji, kas izsaucās: "Visa pasaule aizgājusi Viņam līdzi!" (Jāņa 12:19)

Šeit mēs redzam cilvēkus, kas ir ārpus jūdaisma, bet grib redzēt Jēzu. Kāda tā ir zīme tam, ka pasaule ir gatava Viņa salīdzinošajai nāvei! Šie grieķi, ainojot pasaules tautas, ciltis un valodas, tika vilkti pie Viņa. Drīz Glābēja krusts vilks pie Sevis cilvēkus no visām zemēm un visos turpmākajos laikos (32. p.). Mācekļi atradīs pasauli gatavu uzņemt evaņģēliju.

Izlasi Jāņa 12:20-32! Ko Jēzus saka par dzīvības zaudēšanu, lai to paturētu? Kāpēc tam, ko Viņš teica, bija tiešs konteksts? Kā tu esi piedzīvojis to, par ko Viņš šeit runā?_____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Un es jums saku: daudzi nāks no austrumiem un rietumiem un sēdēs kopā ar Ābrahāmu, Īzaku un Jēkabu Debesu valstībā, bet Valstības dēli tiks izgrūsti ārā tumsībā; tur būs vaimanas un zobu griešana.” (Mat. 8:11, 12) Lai gan šie vārdi ir izteikti īpašā kontekstā īpašiem cilvēkiem, mums vajadzētu ieraudzīt principu. Tiem, kam ir dotas lielas privilēģijas, lielas priekšrocības garīgo un teoloģisko patiesību ziņā, ir jābūt uzmanīgiem. Ir viegli kļūt bezrūpīgam pret patiesībām, kas mums ir dotas, patiesībām, ko atsevišķos gadījumos neviens cits nesludina un nemāca. Vispirms mums ir jāpārlicinās, ka paši esam nopamatojušies šajās patiesībās. Tad, otrkārt, mums ir jābūt labprātīgiem mācīt tās tiem, kas tās nezina.

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Krusts ir parādījis mums absolūtu visu cilvēku vienlīdzību. Dieva priekšā visi ir grēcinieki, un mums ir vajadzīga žēlastība, lai tiktu glābti. Neskatoties uz to, daudzas grupas bieži uzskata sevi par pārākām nekā citi. Tas ir bieži sastopams un ir bijis visā vēsturē. Kā ir ar tevi un ar tavu etnisko, sociālo, finansiālo un kultūras grupu? Kādos veidos tu turies pie pārākuma izjūtas (un nemuļķo sevi – tu to dari) pār citiem, kas nav tādi kā tu? Kas nepareizs ir šādā attieksmē, un kā tu vari mācīties krusta pakājē, lai to izmainītu? _____

2. Sieviete pie akas devās atpakaļ un liecināja savai tautai par Jēzu. Ko tas mums māca par misijām un to, cik svarīgi ir izmantot tos, kas pieder konkrētai kultūrai, lai aizsniegtu pārējos šīs kultūras locekļus? _____

3. Grieķi gribēja redzēt Jēzu. Nav šaubu, viņi bija dzirdējuši par Viņu un paši bija redzējuši dažas lietas, ko Viņš bija darījis. Jēzus, protams, tagad ir Debesīs, un draudze, Viņa ļaudis, ir Viņa pārstāvji virs zemes. Ko tas nozīmē mums attiecībā uz to, kā mēs dzīvojam un kāda ir mūsu liecība? _____

